

STRUČNI SAVJET ZA PRAĆENJE STANJA U PROIZVODNJI I PRERADI MLIJEKA

MLIJEČNI PAKET

Zagreb, 24. listopada 2012.

Razlozi donošenja mliječnog paketa

Mliječna kriza u Europskoj uniji 2008-2009

-formiranje High Level Group on Milk

- Lipanj 2010 – prijedlog mjera:

- jača pregovaračka snaga proizvođača,
- novi uvjeti ugovora o isporuci mlijeka
- formiranje sektorskih organizacija

Lisabonskim ugovorom člankom 101 nije dozvoljeno dogovaranje o cijenama (Pravila tržišnog natjecanja)

Dosadašnji model dogovaranja cijene mlijeka neće biti za ulaskom Hrvatske u EU (2013. godina) dozvoljen.

Propisi na kojima se temelji mliječni paket

□ Propisi EU:

- Uredba 1234/2007 o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda
- Uredba 261/2012 o dopuni Uredbe o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda
- Provedbene uredbe 511/2012 i 880 2012 kojima se detaljno uređuje provedbe Paketa

□ Nacionalni propisi:

- Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (prihvaćen sjednici Hrvatskog sabora prošli tjedan)
 - Pravilnik o Detaljno će se urediti odnosi u provedbi Mliječnog paketa
-

Glavni ciljevi Mliječnog paketa

- pregovaračka snaga proizvođača,
 - sustav pregovora i zaključenje ugovora između proizvođača i prerađivača,
 - sektorske organizacije,
 - međudržavne proizvođačke organizacije.
-

Formiranje i priznavanje proizvođačkih organizacija

- ❑ Proizvođačke organizacije formiraju zainteresirani proizvođači koji isporučuju mlijeko
 - ❑ Proizvođačke organizacije priznate su od nadležnog tijela ako udovoljavaju propisanim uvjetima
 - ❑ Proizvođač može biti član samo jedne proizvođačke organizacije (postoji iznimka)
-

Pregovori o isporuci mlijeka

- ❑ Proizvođačka organizacija može pregovarati u ime svojih članova za količinu mlijeka koji oni isporučuju.
 - ❑ Dozvoljena količina mlijeka koja je predmet pregovora pojedine proizvođačke organizacije može biti najviše 33% ukupne nacionalne proizvodnje mlijeka.
 - ❑ Ako ima više proizvođačkih organizacija svaka od njih može pregovarati o 33 % mlijeka ukupne nacionalne proizvodnje
 - ❑ Znači da tri proizvođačke organizacije mogu pregovarati sa ukupno do 99 % proizvodnje mlijeka
 - ❑ Proizvođačka organizacija pregovara sa pojedinom mljekarom (ne sa svima istovremeno)
-

Ugovorni uvjeti prodaje mlijeka

- Država članica može odlučiti da se za svaku isporuku mlijeka:
 - mora sklopiti pisani ugovor ili
 - kupac mora dati pisanu ponudu za ugovor za isporuku mlijeka ili
 - ugovor nije potreban : primjer Velike Britanije – Mliječni kodeks
-

Ugovorni uvjeti prodaje mlijeka

- Ako se zaključuje ugovor ili ponuda za ugovor oni moraju biti zaključeni prije isporuke mlijeka
 - U njima obvezno treba biti navedeno:
 - cijena koja se plaća za isporuku, koja mora biti:
 - fiksna i navedena u ugovoru ili
 - se izračunava kao kombinacija raznih faktora koji se utvrđuju ugovorom, kao što su tržišni pokazatelji koji održavaju kretanje tržišnih uvjeta, isporučene količine, kvalitete i sastava mlijeka
 - količinu mlijeka koja može ili mora biti isporučena i rokove takve isporuke
 - trajanje ugovora koji se može sklopiti na određeno ili neodređeno vrijeme (minimalni rok je 6 mjeseci) s klauzulom otkazivanja
 - detalji o razdoblju plaćanja,
 - uvjeti prikupljanja i isporuke mlijeka
 - pravila za slučaj više sile
 - O svim drugim sastavnim dijelovima ugovora stranke slobodnom pregovaraju
 - Država članica mora obavijestiti Komisiju o načinu ugovaranja
 - Mljekare mogu zaključiti ugovor i sa proizvođačima koji nisu članovi proizvođačke organizacije
-

Sektorske organizacije

- Mogu ih uspostaviti proizvođači i prerađivači te trgovci ako za to postoji interes (mogu i dva sektora) radi:
 - unapređivanja znanja i transparentnosti proizvodnje, prerade i tržišta
 - bolje koordinacije na tržištu putem istraživanja i marketinških studija
 - promocije proizvoda u EU i trećim zemljama
 - istraživanja potencijalnih mogućnosti izvoza
 - pripreme standardnih oblika ugovora za sirovo mlijeko
 - osiguranja informacija i istraživanja prilagodbi zahtjevima potrošača posebice u dijelu kvalitete
 - povećanja potencijala mliječnog sektora putem inovacija i istraživanja kako bi se dobio proizvod veće dodane vrijednosti
 - unapređivanja kvalitete
-

Sažetak

- ❑ Mliječni paket novi je način boljeg uređenja odnosa između proizvođača i prerađivača, uključujući dijelom i trgovinu
 - ❑ Pruža proizvođačima veću pregovaračku snagu – raspolažu s većim količinama mlijeka koje stavljaju na tržište
 - ❑ Ne dozvoljava dogovaranje između pojedinih sudionika pregovora (pregovaračke organizacije i mljekare)
 - ❑ Osim nekih dijelova ugovora sve drugo stvar je pregovora dviju strana
 - ❑ Država ne sudjeluju u pregovorima, ali ima obvezu prikupljanja podataka te njihovo slanje u Komisiju
 - ❑ Hrvatska može u kratkom roku sačiniti preostali dio legislative te stvoriti osnovicu za formiranje proizvođačkih organizacija i uspostavu novih odnosa u mliječnom sektoru
 - ❑ Postojeće udruge proizvođača mogu biti jezgre novih proizvođačkih organizacija
-